

TEMA 06. LA POBLACIÓ ESPANYOLA.

ACTIVITAT D'APROFUNDIMENT: POBLACIÓ DE LES ILLES BALEARS.

Condicions d'entrega:

-L'enumeració que es segueix als enunciats s'ha de respectar.

-La data d'entrega de les activitats d'aprofundiment serà un setmana després del dia de l'examen.

1) Calcula la densitat de població dels diferents municipis de l'illa de Mallorca (2007) i elabora el mapa seguint la següent llegenda:

-De 0 a 40.

-De 40 a 70.

-De 70 a 120.

-De 120 a 2000.

MUNICIPIS	POBLACIÓ	SUPERFICIE
Alaró	5018	45,47
Alcúdia	17435	60,51
Algaida	4527	87,61
Andratx	10939	82,55
Artà	6802	140,61
Banyalbufar	591	18,09
Binissalem	6773	30,4
Búger	1062	8,24
Bunyola	5792	84,14
Calvià	47934	145,52
Campanet	2562	35,7
Campos	8759	147,9
Capdepera	10885	55,76
Consell	3252	13,63
Costitx	967	15,19
Deià	718	15,11
Escorca	290	140,32
Esporles	4640	35,73
Estellencs	382	13,12
Felanitx	17443	169,51
Fornalutx	722	19,99
Inca	28306	58,21
Lloret de Vistalegre	1182	17,39
Lloseta	5493	12,03
Llubí	2128	34,72
Llucmajor	33222	324,9

Manacor	37963	260,22
Mancor de la Vall	1074	19,82
Maria de la Salut	2095	30,3
Marratxí	31120	50,3
Montuïri	2619	40,39
Muro	6741	55,4
Palma	383107	208,62
Petra	2787	71,58
Pollença	16570	146,03
Porreres	5052	85,63
sa Pobla	12141	48,53
Puigpunyent	1702	41,6
Sencelles	2903	52,62
Sant Joan	1866	39,31
Sant Llorenç	8095	82,08
Santa Eugènia	1489	20,84
Santa Margalida	10608	84,79
Santa Maria del Camí	5497	37,93
Santanyí	11720	126,39
Selva	3313	42,22
ses Salines	4755	52,62
Sineu	3248	47,94
Sóller	13194	42,56
Son Servera	11392	32,8
Valldemossa	1976	44,51
Vilafranca de Bonany	2625	22,99
Ariany	799	22,6

2) Calcula les següents taxes de les Illes Balears; densitat de població, taxa de natalitat, taxa de mortalitat, taxa de mortalitat infantil, taxa de fecunditat, creixement vegetatiu i creixement real.

El resultat d'aquests índex ha de ser el més actualitzat possible.

3) Piràmide de població.

Pautes per realitzar una piràmide de població. Openoffice.org

En aquesta pràctica treballareu:

- 14 Ús dels diagrames de barres horitzontals per representar piràmides de població.

El full de càlcul OpenOffice Calc permet fer gràfics de barres horitzontals. Una de les aplicacions més útils a l'àrea de ciències socials és la representació de piràmides de població. En aquesta pràctica, veureu un exemple d'una d'aquestes piràmides:

Elaboració de la taula

- 15 Seleccioneu un nou full del llibre MODUL3. Anomeneu-lo Piràmide.

- 16 Introduïu el contingut de les finestres següents a B1:B20 i C1:C20, respectivament

HOMES	DONES	
	-100	300
	-314	628
	-789	1556
	-1437	2310
	-2028	2811
	-20467	3197
	-3766	5165
	-4300	4794
	-4801	5021
	-4139	4375
	-4665	4748
	-5669	5382
	-5820	5592
	-6384	6355
	-6796	6624
	-6915	6554
	-7284	6784
	-7192	6859
	-5023	4807

- 17 Entreu la fórmula =SUMA(B2:B20) a la cel·la B22. Copieu-la sobre la cel·la C22.

- 18 Seleccioneu el rang A2:A20 i amb el botó dret del ratolí accediu a Formata les cel·les... | Nombres i selecciona la Categoria de Text. D'aquesta manera tot el que entreu a aquest rang serà considerat com a text.

19 Entreu al rang A2:A20 els rètols de les edats que podeu veure a l'esquerra de la piràmide i que podeu copiar de la finestra següent.

90 O MÉS

85-89

80-84

75-79

70-74

65-69

60-64

55-59

50-54

45-49

40-44

35-39

30-34

25-29

20-24

15-19

10 14

5 9

0-4

20 Entreu a la cel·la D1 la fórmula =-B1 i a D2 la fórmula =-B2. Copieu aquesta última fórmula sobre la regió D3:D20.

21 Desactiveu la visió de la quadrícula.

22 Els continguts de les columnes A i D són auxiliars i els necessiteu per poder representar correctament el gràfic. Com veureu més endavant, els podeu amagar amb un canvi de color de la font.

23 Elaboració del gràfic

24 Seleccioneu el rang A1:A20, premeu la tecla Control i sense deixar-ho de fer seleccioneu també el rang B1:C20. Haureu fet una selecció múltiple de rangs. Ho feu així perquè les dades masculines expressades en nombres negatius quedin representades per les barres de l'esquerra i les femenines, amb nombres positius, per les barres de la dreta.

25 Activeu el menú Insereix | Diagrama , o bé feu clic a sobre el botó d'assistent dels gràfics

26 A la finestra que surt, assegureu-vos que estiguin seleccionades les opcions La primera fila com a etiqueta i La primera columna com a etiqueta. Premeu Següent.

27 A la segona finestra, trieu com a tipus de gràfic de Barres (quart de la primera

fila), Dades en Columnes i Mostra els elements de text en la visualització prèvia. Premeu Següent.

- 28 A la tercera finestra trieu la variant Apilat (la segona), pensant en la superposició de les dades dels homes i de les dones. Desactiveu totes les Línies de quadrícula. Premeu Següent.
- 29 A la quarta finestra entreu com a títol principal Piràmide de població. La llegenda ha de restar activa. Premeu Crea.
- 30 Heu de procurar que el gràfic ocupi, aproximadament, el rang D2:I20.
- 31 A continuació, comencen les modificacions.
- 32 Seleccioneu l'eix horitzontal i amb el botó dret del ratolí accediu a Propietats de l'objecte | Etiqueta. Deixeu desactivades les dues opcions de Flux de text. A la fitxa Caràcters feu que la lletra tingui mida 8, Premeu D'acord.
- 33 Seleccioneu una de les barres de l'esquerra (dels homes) de manera que quedin seleccionades totes les del mateix color. Premeu el botó dret del ratolí per accedir a Propietats de l'objecte | Opcions. Entreu un 0% d'Espaiat per tal que les barres es toquin. Accediu a la fitxa Àrea i trieu un color com el de la figura. Premeu D'acord.
- 34 Amb un procediment semblant, podeu triar un altre color per a les barres de la dreta.
- 35 Seleccioneu L'eix horitzontal i amb el botó dret del ratolí accediu a Propietat de l'objecte | Nombres. Desactiveu l'opció Format de la font. Heu de tenir seleccionada la Categoria Número. Trieu una de les últimes opcions de Format on es veu que els nombres negatius sortiran com a positius (sense signe). Això ho feu per tal que a la numeració d'aquest eix corresponent a les barres de l'esquerra no hi figurin nombres negatius. Si no trobessiu aquest format, entreu el codi `###0;[BLACK]###0` a la casella de Codi de format i verifiqueu-lo prement el botó amb el senyal verd. Premeu D'acord.
- 36 Cliqueu a l'interior de la finestra gràfica i amb el botó dret del ratolí accediu a Àrea del diagrama | Línies i trieu un Estil Continu per a la vora de la finestra.
- 37 Seleccioneu els rangs A1:A20 i D1:D20 i accediu a Format | Cel·les... | Efectes de lletra. Trieu de Color del tipus de lletra el color blanc per tal que aquestes dades auxiliars restin invisibles.
- 38 Deseu el llibre.
- 39 Aquest resultat us pot servir com a plantilla per a futures piràmides de població. Només cal que modifiqueu les dades de la població i el gràfic es modificarà automàticament, mantenint la forma actual.

Anàlisi piràmides.

a) Comentari de l'estructura per sexe.

 Sempre neixen més homes que dones. S'ha de constatar la major longitud de la barra inferior de la piràmide del costat dels homes.

- Assenyalar qui tenen més percentatge a les edats avançades, els homes o les dones.

- Hi ha que explicar la major esperança de vida en les dones.

b) Comentari de l'estructura per edat.

- Determinar i comentar l'estructura per edat a partir dels percentatges de joves (0-14 anys), adults (15-64) o vells (65 o més anys.).

- Comentar la piràmide a partir de la forma.

 La forma triangular indica població jove. La base és ample per les altes taxes de natalitat, i la població disminueix ràpidament cap a dalt per taxes de mortalitat elevades i esperança de vida baixa. Hi ha que assenyalar les causes de l'alta natalitat i de l'alta mortalitat, així com les conseqüències de l'alt percentatge de joves.

 La forma de campana indica població adulta o estacionada. La base és menys ample perquè la natalitat s'ha anat retallant. La població disminueix lenta cap a dalt per taxes de mortalitat baixes. És necessari indicar les causes del progressiu retall de la natalitat i de la baixa mortalitat.

 La forma d'urna indica població envellida. La base es fica cap a dintre, això suposa una natalitat baixa i en descens. És necessari explicar les causes del envelliment (caiguda de la natalitat i alta esperança de vida)._

c) Comentari dels successos demogràfics més significatius.

Els successos demogràfics més significatius es dedueixen dels entrants i de les sortides del perfil de la piràmide, començant sempre des de dalt.

Els entrants indiquen pèrdua de població. Es deuen a subnatalitat o augment de la mortalitat per guerres, fams o epidèmies. També es produeixen per

l'emigració. _

Les sortides indiquen increment de la població. Es deuen a diverses causes: baby boom poblèlic, desenvolupament econòmic, immigració etc.

Per analitzar les sortides i els entrants d'una piràmide, hi ha que relacionar-los amb els fets històrics que han tingut incidència demogràfica.

Activitats de la pràctica de piràmides.

- 1. Es realitzarà una piràmide amb paper mil.limetrat utilitzant les dades que apareixen en l'explicació de com s'ha de fer una piràmide de població.**
- 2. Fer la piràmide amb ordinador amb les mateixes dades de l'exercici 1.**
- 3. Es realitzarà l'anàlisi de la piràmide segons les explicacions donades. Recorda que presentes la mateixa piràmide, però de dues maneres diferents (per ordinador i en paper mil.limetrat).**
- 4. Es realitzarà la piràmide de població espanyola segons les dades a continuació:**

EDAT	HOMES	DONES
0-4	1.231.607	1.162.294
5-9	1.135.608	1.074.511
10-14	1.073.696	1.017.947
15-19	1.172.201	1.107.878
20-24	1.409.414	1.348.488
25-29	1.857.511	1.749.795
30-34	2.109.119	1.955.786
35-39	1.995.145	1.875.043
40-44	1.850.575	1.796.407
45-49	1.664.731	1.661.313
50-54	1.423.174	1.453.825
55-59	1.243.241	1.299.750
60-64	1.130.025	1.217.992
65-69	906.512	1.014.867
70-74	839.435	1.020.231
75-79	713.216	960.726
80-84	457.679	723.695
85 o més	299.465	640.483

Font; I.N.E. (Població per edat i sexe d'Espanya. 2008)

Enllaços recomanats:

<http://www.cai.es/ibac/ibac.htm>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Llista_de_municipis_de_les_Illes_Balears